

Nr 3/2008, 2. årgang

Tynset

TEMA: **Eldre**

Informasjonsmagasin
fra Tynset kommune

“Loppedamene” i Parkveien

Hver fredag og lørdag formiddag er det stadig overhengende fare for kødannelse i kommunens eneste rundkjøring. Nei, ikke på grunn av helgetrafikken, men på grunn Redd Barnas loppemarked.

– Det er ofte kø her før vi åpner. Det koker av folk! For her vet både store og små at de kan gjøre kupp, forteller “loppedamene”. Og folk tar seg tid til å lete etter skatene. Den hyggelige stemninga kjennes når man trår over dørterskelen. Damene river kjøft med hverandre og med kunder, og prutningsmonnet er stort. Det er liksom en del av det å gå på loppemarked. Mange kunder er faste “skattejegere”.

– Her har vi det gøy på jobben, det er sosialt og ikke minst treffer vi mye hyggelige kunder. Det eneste trasige ved denne jobben er at man må ha med disse eldre kollegaene med hukommelsessvikt, kommer det tørt fra sidelinja, og så ler de så det rister. Latteren sitter løst hos disse “eldre” damene som varierer mellom noen og femti med full jobb ved siden av, til travle pensjonister på 70.

Masse tid brukes på det de betrakter mer som livsstil enn bare hobby. Her er det mye som skal hentes, bringes, vaskes, sorteres, ryddes og kastes. Enkelte uker sendes 10-12 sekker med klær til Fretex i Oslo.

– Dette holder oss i form, understreker de spreke damene. Det som imidlertid bekymrer er mangel på rekruttering.

– De unge har det så travelt i dag med mange gjøremål. Men vi slår seg til ro med at det stadig er folk som trekker litt på åra, så noen vil nok komme til etter hvert. Gjengen i Parkveien vil understreke at dette er meningsfylt og betydningsfullt arbeid for så mange.

En hyggelig tilbakemelding de vil trekke fram kom helt fra Malawi. Redd Barna fikk inn et helt sett med fotballdrakter fra Eggen krets. Disse sendte de med Ola Grønn-Hagen til Malawi. Det ble kjempesuksess, i løpet av sekunder ble det etablert et fotballag i landsbyen Grønn-Hagen besøkte.

Redd Barna begynte å arrangere loppemarked på Rambu under Tynsetmartnan for 20 år siden. Som et mer permanent loppemarked har de hatt flere tilholdssteder før de nå har slått seg til ro i Parkveien ved rundkjøringa. Det eneste de kunne ønske seg er et større lager! Bedriften går strålende.

– Folk kaster så det griner, men samtidig er det flott at andre kan gjøre seg nytte av det som kastes, mener loppedamene.

– På et sted som dette ser vi at vi lever i overflodssamfunn. Men nå er det blitt trendy med gjenbruk og klimavennlig å gå på loppemarked. “Alle” går på loppemarked, og morsomt er det at vi får flere og flere ungdommer som kunder, forteller Bjørg Hagen. Det gir penger i kassa til damene! I fjor passerte omsetningen 250.000 kroner, som ga en netto på ca. 200.000 kroner.

Bjørg Hagen vil imidlertid presisere at det ikke bare er snakk om å kaste ting. – Vi representerer et sted hvor folk kan komme og levere ting som de ikke har bruk for. Hva gjør man når man som 40-50 åringer har det meste og man kommer i en situasjon hvor man må overta et helt bo? Da er det fint at vi er her og kan bidra slik at andre dra nytte av det.

25 % av nettoomsetningen kan loppedamen ifølge Redd Barnas statutter bruke på lokale prosjekter. De har blant annet bidratt til mobbekampanjer i skolen, ungdomsklubben i Rambu får mellom fem og titusen kroner årlig, og de var i sin tid med og investerte i datautstyr til asylmottaket på Savalen.

Etter deres helt objektive mening driver de et av de bedre loppemarkedene i landet!

– Det er det! Jeg har reist rundt og sette så mange loppemarkeder at det tørr jeg å påstå, fastslår Kamilla Jakubecz.

Og en ting er de er skjønt enige om disse damene, her skal de bli til de må ekspedere med rullator!

PORTRETT

Artig på jobb!
Fra venstre: Bjørg Hagen, Berit Lund,
Kamilla Jakubecz, Annhild Myklebust og
Ruth Brendvang

**Informasjonsmagasin Tynset kommune
Nr. 3/2008, 2. årgang**

Utgiver
Tynset kommune, 2500 Tynset

Redaksjonen
Siri Granum (*rådmann og ansvarlig redaktør*),
Reidun Joten (*leder servicetorget*), Beate Hjertager
(*kultursjef*), Kirsten Thyrum (*leder plan/byggesak/
GEO-data*), Per John Valle (*teknisk sjef*), Jan Inge
Grøndalen (*utdanningsjef*), Anne Bruaset (*hels-
esekretær*), Ingrid Eide (*fotograf og journalist*)

Kontakt
Telefon: 62 48 50 00
Epost: postmottak@tynset.kommune.no

Grafisk utforming
Thorbjørn Liell
© 2008 Eireway Ltd
www.eireway.ltd.uk

Foto 1. omslagside
© 2008 Ingrid Eide

Opplag
3.300

Trykk: GRØSET™

Denne trykksak er produsert
etter miljøstandardene ISO 14001,
EMAS og Svanemerket.

Produksjonen er klimanøytral,
CO₂-utslippet er kompensert.

Annonsering i informasjonsmagasinet

Organisasjoner og næringsliv kan annonsere i våre spalter. Ta kontakt med annonseansvarlig Thorbjørn Liell i Eireway Ltd for ytterligere informasjon og bistand ved utforming av annonsemateriell.

Annonsepriser

Størrelse	Pris eks. mva.	Pris inkl. mva.
1/1-side	3.400,00	4.250,00
1/2-side	1.800,00	2.250,00
1/4-side	950,00	1.187,50
1/8-side	500,00	625,00

Det gis 25% rabatt på 2-3 innrykk og 35% rabatt på 4 innrykk.
Pris på andre formater og størrelser gis på forespørsel.

Frist for innlevering av annonser til nr 4/2008

Fredag 28. november 2008.

Kontaktinformasjon annonsesalg

Eireway Ltd, Kirkbakk Østre, 2540 Tolga

Ansvarlig Thorbjørn Liell
Telefon 62 11 71 99
Epost info@eireway.ltd.uk

Leserhjørnet

Vi ønsker en god dialog med alle våre innbyggere. Leserhjørnet er plassen for ros, ris og spørsmål til kommunen. Neste frist for innsending er fredag 12. september 2008.

Send e-post til postmottak@tynset.kommune.no eller brev til Tynset Kommune, Servicetorget, 2500 Tynset. Merk gjerne brevet eller eposten med "Leserhjørnet."

Politiske møter i oktober, november og desember 2008

09.10.08 09:00 Formannskapet
23.10.08 09:00 Formannskapet
04.11.08 09:00 Kommunestyret
Budsjettkonferanse
06.11.08 09:00 Formannskapet
20.11.08 09:00 Formannskapet

20.11.08 09:00 Formannskapet
25.11.08 18:00 Kommunestyret
04.12.08 09:00 Formannskapet
Budsjett
18.12.08 09:00 Kommunestyret
Budsjettbehandling

Rådmannens side

Nå er de fleste av oss tilbake i full gang etter en forhåpentligvis avstressende og opplevelsesrik sommerferie.

Høsten har ikke rullet å sette sitt preg på landskapet rundt oss ennå, men dagene har blitt merkbart kortere. Jeg setter stor pris på årstidene vi har i Norge og gruer ikke for høst og vinter.

Hovedtema i magasinet denne gang skal handle om mennesker i livets høst, og jeg vil benytte anledningen til å si noe om hvordan Tynset kommune som arbeidsgiver ønsker å tilrettelegge best mulig for våre seniorer.

Tynset kommune har over år satset aktivt på seniorpolitikk. Allerede i perioden 1995–2000 gjennomførte vi to vellykkede prosjekter for renholdere og lærere hvor målsettingen var å ivareta seniorenens behov og ressurser. Det til beste for den enkelte seniormedarbeider og for arbeidsgiver.

I 2007 ble det vedtatt retningslinjer for seniorpolitikken hvor målsettingen er å øke den reelle pensjonsalderen.

I hovedsak sier retningslinjene :

- Medarbeidersamtale ved fylte 60 år som skal dreie seg om de neste årene som senior.
- Tilrettelegging etter individuelle behov så langt som mulig.
- Seniorpolitikken er jevnlig tema i ledermøter.
- Etter fylte 62 år får man to uker ekstra fritid pr. år.
- Turnuspersonale får en uke fritid i tillegg.

Verdigrunnlaget for seniorpolitikken vår er det samme som gjelder for oss alle hver dag:

MOT - ROMSLIGHET - HUMØR

Et trivelig og inkluderende arbeidsmiljø der du både blir verdsatt og utfordret som senior er en grunnleggende målsetting

I tillegg er det viktig å stimulere til / legge til rette for fysisk aktivitet. Kommunen har

i flere år hatt bedriftsavtale treningsenteret Frisk Liv der ansatte i aldersgruppen 55+ ,turnusarbeidere og renholdere er prioriterte grupper hos oss.

Tynset kommune har gjort viktige tiltak for å ta godt vare på senioransatte. Arbeidstakere som har holdt på en stund har mye kompetanse, verdifull kompetanse for organisasjonen og som det er vanskelig å lese seg til på en lederutdanning. Det er ofte også enklere å beholde dem vi har enn å rekruttere nye.

Nå håper jeg at alle tiltakene våre fører til målsettingen om beholde seniorer i jobb lengst mulig – vi har behov for dem og deres kompetanse i Tynset kommune.

En riktig god høst til alle våre lesere!

Hilsen
Siri Granum
Rådmann

Foto : Ingrid Eide

Hvite engler

På veien med hjemmesykepleien

Etter en dag med Irene Strand i hennes arbeidshverdag i Hjemmesykepleien har jeg fått en helt annen forståelse og innsikt i hvor sammensatt og variert tjenestetilbudet til hjemmesykepleien er: En grenseløs jobb hvor tjenester ytes til en kompleks gruppe.

Tekst og foto : Ingrid Eide

Men "stoppeklokke-tjenesten" som mange andre kommuner sliter med på grunn av underbemanning klarer Tynset å styre unna.

Tiden hos den enkelte er tilmålt, men med god planlegging unngår de ansatte å skape stress, angst, uro og slurv ute hos brukerne.

Ingen dager like. Arbeidssituasjon er uforutsigbar og de vet aldri hva som kan vente ute hos brukerne.

– Dette er en utfordrende og sjølstendig jobb. Vi må være både løsningsorientert og kreativ, forteller Irene. Men det er brukeren som bestemmer og vi må ta et nei for et nei. Vår jobb er å motivere dem til å klare ting sjøl, ikke bestemme. Dermed bidrar vi til at brukeren kan leve hjemme lengst mulig med best mulig livskvalitet.

Irene Strand berømmer miljøet blant ar-

beidskollegene. Selv om de er alene ute i felten henter de alltid hjelp hos hverandre når det trengs. På slutten av dagen prøver de så sant det er mulig å ha et felles kvarter med evaluering av dagens arbeid og tid til å lytte til hverandre.

Stadig yngre brukere

I følge leder i hjemmesykepleien, Inger Semmingsen, ytes tjenester til stadig yngre brukere. Det merkes for eksempel godt at sykehusenes liggetid er blitt kortere.

Hjemmesykepleien bistår med den hjelp som trengs i hjemmet når det gjelder medisinsk arbeid sårstell, sprøyter, intravenøst, blodprøver, doseleggings og annet.

Hjemmesykepleien bistår også kreftsyke som ønsker å avslutte livet hjemme. Det krever tid og trygghet, og det krever ressurser.

– Dette er del av tjenesten som vi ønsker å få mer tid til, poengterer Semmingsen.

Kontakten med pårørende er en viktig del av hjemmetjenestens arbeid som også krever tid og som Semmingsen ønsker styrket.

– Vi er avhengig av et samarbeid med dem og ofte ønsker vi at pårørende tar mer kontakt. Det er en trygghet for både bruker og pårørende at dialogen er tett og god.

Hjemmetjenesten jobber også aktivt opp mot skolevesenet. Her ytes tjenester til blant annet barn med syke foreldre hvor vi må hjelpe familien et stykke videre, eller eleven er kanskje sjøl syk. Hjemmesykepleien informerer om sykdommen og medisinsk hjelp.

Flyktninger og tilflyttere med "medbrakte" sykdommer er også en gruppe som krever medisinerings.

Mye ensomhet

Hovedgruppen er derimot eldre hjemmeboende. Her bistås med alt fra morgenstell og personlig hygiene, hjelp til måltider og tilsyn med at det blir inntatt, sårskift, dosettlegging og så videre.

– Vi prøver også å motivere brukerne til mosjon, og vi tar brukerne med ut hvor vi kan mosjonere og prate samtidig. Samtalen er viktig. Det mye ensomhet blant eldre, veldig mye ensomhet, påpeker Semmingsen.

I så måte er dagtilbudet på Tjønnsenteret viktig.

– Vi motiverer våre brukere til å benytte dette tilbudet. Men man må også respektere at selv om man er ensom er det ikke alle som vil benytte seg av et slikt tilbud, understreker hun.

Dagtilbudet innbefatter tildeling av to måltider. Det er sosialt å spise sammen med andre. Ser man ikke så godt sjøl kan man bli lest for både i aviser og bøker. Her kan man spille bingo, strikke eller gå turer. Eller bare å sitte og prate med andre om man vil.

Trekker i mange tråder

Hjemmesykepleien har et utstrakt tverrfaglig samarbeid. Det går ikke en dag uten at de er i kontakt med ergo- og fysioterapi, psykiatri, apotek, legekontor, sykehus, og dagsenter.

Det er mange tråder å holde i og et godt tverrfaglig samarbeid er viktig og helt nødvendig.

– Vi tenker oss en situasjon med nedskjæringer i hjemmetjenesten. Hva vil det bety for brukeren?

Konsekvensen vil bli mindre tid ute hos den enkelte med stress og uro som medfører

utrygghet. Det blir mindre tid til forbyggende arbeid som samtaler, tilrettelegging og planlegging. Det vil bli et større press på pårørende og et større behov for institusjonsplass, konstaterer Semmingsen.

– En styrking av tjenesten vil derimot bety trygghet og bedret livskvalitet for både pårørende og bruker. Planlegging og tilrettelegging i samarbeid med bruker tilrettet tid er forebyggende med de gevinster det gir. Flere vil kunne avslutte livet hjemme, og vi vil kunne gi bedre individuell tilrettelegging.

Sprek 93-åring

Signe Berget er en usedvanlig sprek 93 åring. Men hver morgen har hun besøk av det hun kaller sine hvite engler for å se til at hun har kommet seg opp og for å dryppe øynene.

– Vi ser jo til hverandre vi som bor her også, men med alarmen som er direkte oppkoblet til Tjønnsenteret og englene er jeg helt trygg.

Signe er det sosiale knutepunktet i bofellesskapet og sørger for å ta med sine venninner ut for å mosjonere.

– Det er viktig med mosjon, kosthold og gode vaner og rutiner, sier 93-åringen som ordner alt av mat og renhold sjøl. Hun brukte sykkel en flittig til inntil to år siden, og førerkort tok hun i en alder av 69! Signe Berget lever etter følgende "livsoppskrift": Vær fornøyd!

– Men man må dessverre ofte bli skral for å skjøne det, mener Signe.

Arne Huggubakken er 81 og ble enkemann i vår. Han er dårlig til bens og bedyrer at han ikke hadde klart seg hjemme uten hjemmesykepleien som kommer innom ham flere ganger om dagen..

– Det kan være sårt noen ganger å føle seg

Arne Huggubakken (81) bedyrer at han ikke hadde klart seg hjemme uten hjemmesykepleien.

såpass hjelpeløs, men du verden for en jobb disse damene gjør, sier Arne. Han er glad for at de tilstreber at det er de samme personene som kommer innom. Det gir trygghet og kontinuitet.

– Men det er litt merkelig at en skulle bli over 80 før en opplever at en blir nesten nedrent av vakre damer, legger han til med glimt i øye.

– Humor i hverdagen er viktig, understreker 81-åringen som liker å rive litt kjeft med damene i hvitt.

Agnar Gjersvoll i Tyllidalen ble i vår operert i armen. Det ble trøbbel med såret i etterkant. Det krevde avansert sårbehandling som hjemmesykepleien i dialog med Agnar og sykehuset på Hamar kunne utføre. Litt skepsis fra sykehuset var det i forhold til bakteriespredning. Hjemmesykepleien er ut og inn i mange hjem.

– Heldigvis gikk det i orden! Ellers måtte jeg ha tatt buss til Tynset hver dag for å komme meg på legekantoret. Bil fikk jeg ikke kjøre, forteller Agnar. Det hadde blitt forferdelig slitsoomt.

– Vi hadde ikke klart oss uten hjemmesykepleien. Det har vært min trygghetsventil i sommer. Alternativet hadde blitt at du måtte ligge mye lengre på sykehuset på Hamar, skytter kona Elbjørg inn.

For Agnar har tryggheten ved å kunne ha fagfolk rundt seg å spørre om hva det skulle være vært viktig. Det hadde vært verre å prøve å få tak i noen på sykehuset på Hamar så snart man ønsker å spørre om noe.

Irene Strand på besøk hos Signe Berget.

Fakta om hjemmebasert omsorg i Tynset kommune

Tjenesten omfatter hjemmesykepleie, hjemmehjelp, personlig brukerstyrt assistent samt Omsorgsboliger på Furumoen og Enan. Tjenesten er organisert under leder Ranveig Ødegård og består av sykepleiere, kreftsykepleier, hjelpepleiere, omsorgsarbeidere og noen pleieassistenter, til sammen 35 årsverk, fordelt på 50-60 personer.

Hvem får hjemmesykepleie

- Alle med akutt eller kronisk sykdom uansett alder og økonomi kan søke om å få motta denne tjenesten.
- All hjelp tildeles etter individuell vurdering og vurderes fortløpende.
- Hjemmesykepleien er en døgntjeneste og kan utføres 24 timer i døgnet.
- Hjemmesykepleie er gratis, og søknad skjer muntlig eller skriftlig til hjemmetjenesten.

Hvem får hjemmehjelp

- Hjemmehjelp tildeles etter individuell vurdering hvor det tas utgangspunkt i brukerens situasjon og hva man kan klare sjøl.
- Søknad skjer skriftlig til hjemmebasert omsorg.
- Kommunen har her lagt seg på et grunnlag med 2 timer per måned der ikke spesiell behov skulle tilsi mer.
- Hjemmehjelpen bistår med renhold, klargjøre måltider, oppvask, hjelp til innkjøp der private ordninger ikke er mulig.
- For innvilget hjelp ut over 1,5 timer per mnd betales en egenandel på 150 kroner/mnd for brukere med inntekt under 2G, andre betaler 211 kroner/mnd (priser pr september 2008).

Det foretas hjemmebesøk hos alle nye søkere til tjenestene og alle søkere får skriftlig vedtak.

Statistikk

Antall innbyggere mellom 70 og 100 år i Tynset kommune, fordelt på kjønn og aldergrupper. Pr 01.01.2008.

Kvinner, totalt	408
Menn, totalt	314
Kvinner 70-80	223
Kvinner 80-90	160
Kvinner 90-100	25
Menn 70-80	201
Menn 80-90	99
Menn 90-100	14

Felles kvarter på slutten av dagen. Fra venstre: Irene Strand, Anne Goro Bjørkeng, Inger Semmingsen og Gun Hilde Ludvigsen.

Boform blant innbyggere mellom 70 og 100 år i Tynset kommune, fordelt på kjønn. Pr 01.01.2008

Boform	Enebolig/kårbolig/ annen boform	Institusjon	Trygdebolig	Omsorgsbolig	Borettslag for eldre
Kvinner	304	31	7	35	31
Menn	270	14	1	16	13

Pr 01.09.2008 er det 78 kvinner og 44 menn som er mottakere av praktisk bistand i hjemmet (hjemmehjelp) i Tynset kommune.

Tynsets eldste

Tekst og foto : Ingrid Eide

Tynsets eldste innbygger heter Jorunn Hokstad og er 99 og et halvt år. Jorunn som fyller 100 år 13. februar neste år bor på Furumoen og trives godt der.

– Her er det flere fra Tyllidalen og sosialt og godt og være. Vi blir tatt godt vare på her, forsikrer hun.

Hun giftet seg i 1930 med Olav A. Hokstad og fikk to sønner. Nå har hun fire barnbarn og seks oldebarn som beriker livet.

Det Jorunn betegner som den største utviklinga gjennom sitt 100-årige liv er den rivende tekniske utviklingen. Fra konfirmasjonsalderen var hun budeie på setra i Aumdalen hvor hun hadde 10 mjølkekyr å håndmjølke. Hun husker godt da mjølkemaskina kom og gjorde livet i fjøset lettere.

Gift med en bilentusiast og sjåfør har hun vært med i utviklingen fra "tråkkå-Forden" til ektemannen til dagens modeller.

På spørsmål om hvordan det føles å bli hundre år kommer det lakonisk at 100 år faktisk ER mange år.

– Jeg kjenner at alder og krefter hører sammen, sier den allikevel så spreke, snart 100-årige dama fra Tyllidalen.

Frivillighetssentralen spør:

Kan vi hjelpe deg?

Frivillighetssentralen på Tynset har tatt over mat- og sandutkjøringa som pensjonistforeninga har hatt ansvaret for tidligere.

Alle som er over 70 år får ei bønne sand. Vi håper vi har oversikten over alle, og skal gjøre vårt beste for at dere får denne tilkjørt.

Dersom du ikke har hatt noe besøk innen medio november, må du ringe oss, for da er det en glipp fra vår side. Telefonnummeret er 62481101.

Har du lyst til å slippe å lage middag hver dag?

Kjøkkenet på Tjønnsenteret lager god og næringsrik middag som vi gjerne kjører til deg tirsdager og fredager. Maten leveres kald. Dette gjøres fordi den skal ha større holdbarhet. Sett den i kjøleskapet så raskt som mulig. Når du skal spise, varmer du den opp i mikrobølgeovn eller stekeovn.

Pris på middagen er kr 60,- for to retter. Du får enten hovedrett og suppe, eller hovedrett og dessert.

Hvis du ønsker halv porsjon, betaler du kr 45,-. Samlefactura sendes ut en gang i måneden.

Har du spørsmål eller du vil bestille på kjøkkenet, så ring 62471010.

Hilsen
Gudrun på Frivillighetssentralen

For Trygve Jensen er det snart tid for å starte innendørstreningen ved Tynset Friskliv.

Tynset kommune tar vare på sine eldre og pensjonerte ansatte

I kommunes seniorpolitikk inngår også de pensjonerte ansatte. De kan på lik linje med øvrige ansatte benytte seg av treningsavtalen som kommunen har med Tynset Friskliv.

Tekst og foto : Ingrid Eide

Kommunen har hatt som mål å få 100 kommunale deltagere på en 12 måneders plass. I dag er det 150! En av de flittigste brukerne blant pensjonistene er Trygve Jensen.

– For meg har den senket terskelen for å starte med denne type treningsaktivitet. Dessuten er det et helsefremmende tiltak som er en gevinst for både meg og storsamfunnet, påpeker Jensen. Vår, sommer og høst er han ute på sykkel. Vinterstid er han på ”Friskliven” mange dager i uka.

– Jeg er ikke spesielt glad i å gå på ski. Det blir så mye styr med smøring og sånt. Det er mer lettvent å sette seg på en spinning-sykkel.

71 år gamle Trygve Jensen fikk for ti år siden en ”vekkelse”. Etter å ha bodd på det gudsfryktige og nøysomme Jæren i mange år før han bosatte seg på Tynset velger han å betegne det slik.

– Møte med mitt eget speilbilde var ikke et syn for guder. Jeg sa til meg sjøl at her har du et problem, gamle mann. Det var på slutten av yrkeskarrieren i Tynset kommune og han så fram til å disponere tida slik han selv ville. Den

ble i stor grad brukt til trening.

Nå er det 10 år siden vekkelsen. På den tida har han syklet bort 12-15 kilo, det aller meste på østsida av Glomma mellom Tynset og Tolla. De som er ute og kjører mellom klokka fem og seks om morgenen har kanskje møtt en ”lonely raider”. Det er Jensen. Men når kulda og snøen setter inn velger han spinning og styrketrening på Tynset Friskliv. Fysisk mener han å være i atskillig bedre form enn i yngre dager.

Kondisjonen i den øverste etasjen styrkes ved å lese latin! Jensen er svært glad i å reise og fikk en aha opplevelse da han var i Italia og forsto at han med bakgrunn i latinen kunne lese italienske aviser og til og med forså litt italiensk!

Trygve Jensen innrømmer at han kanskje er en noe over gjennomsnittet aktiv pensjonist. Og treningen vil han fortsette med så lenge han har helse.

– Og helse får jeg jo nettopp av dette. Mitt store mareritt er å se meg sjøl 15 kilo tyngre, sittende i en sofa. Det er helsefarlig, det!

Retningslinjer for seniorpolitikk i Tynset kommune

Målsetting

Tynset kommune har som målsetting at den reelle pensjonsalderen for de ansatte skal økes. I praksis betyr dette at arbeidsgiver ønsker at de ansatte i minst mulig grad skal benytte muligheten til å gå av med avtalefestet pensjon (AFP) og/eller uføretrygd. I tillegg er det ønskelig å beholde personer med spesiell kompetanse ut over den generelle pensjonsalderen på 67 år.

Generelt

Forutsetningene for at ansatte skal ønske eller makte å stå i arbeid, er at de opplever et godt/stimulerende arbeidsmiljø og at helsesituasjonen tillater det. Dette gjelder uavhengig av alder, men for seniorer kan det bli spesielle utfordringer. De viktigste forutsetningene for dette er generelt god ledelse, meningsfylte arbeidsoppgaver og gode kolleger.

Generell tilrettelegging

Tilrettelegging for eldre arbeidstakere bør så langt som mulig ivaretas gjennom de generelle ordningene som finnes: medarbeidersamtaler, HMS-system, rutiner for oppfølging av sykmeldte, støtte til Frisklivspass m.m.

Spesielle seniortiltak

I tillegg til generelle personalpolitiske tiltak skal det legges til rette for spesielle stimulerings tiltak fra det tidspunktet det er naturlig å vurdere pensjonering:

- Seniorpolitikk tas en gang pr. år opp som tema på ledersamling i kommunen.
- Når en ansatt fyller 60 år, skal leder og ansatt så snart som mulig ha en ”seniorsamtale”, og det skal settes opp en plan for perioden fram til pensjonering, der det skal framgå hva som er nødvendig tilrettelegging i forhold til helse/alder. Arbeidstaker og arbeidsgiver kan kreve slik samtale etter fylte 55 år.
- Ansatte som har fylt 62 år (må fylle 62 år før 01.09. i kalenderåret) får to uker ekstra fritid pr. år. Turnuspersonale får ei uka fritid i tillegg. Dersom det tas ut AFP i 20 eller 40 % stilling, halveres den ekstra fritida til henholdsvis en og halvannen uke. Ved større uttak av AFP gis ingen ekstra fritid. Den ansatte må stå i arbeid i minst 6 mnd. etter fylte 62 år for at ekstra fritid kan tas ut.

Virkningsdato

Retningslinjene trår i kraft fra 01.01.07

Menneskeverdi

I skrivende stund er jeg nettopp blitt nybakt far for andre gang, jente nummer to er kommet til verden. En fødsel er noe av det største en kan være med på. Sjøl om det er en stor påkjenning for mor og barn, og delvis for far, er gleden i etterkant stor når alt er som det skal være.

Foto : Ingrid Eide

Ordførerens side

En blir litt susete i hodet i en slik periode, men under alt ligger en stor og ubeskrivelig glede for å ha vært med på en slik hendelse, og for at vi nå har fått enda ei fantastisk jente. Utfordringen for far blir nå å hankses med tre damer, men jeg ser absolutt ikke mørkt på det. For øvrig burde det finnes et tilsvarende begrep for ammetåke, som beskriver tummelumskheten hos menn i perioden etter fødselen.

I et temanummer om eldre kan det virke noe rart å skrive om en nylig ankommet verdensborger. Samtidig kan en se på det som samme sak, om en knytter begrepet menneskeverd til det å være nyfødt og det å bli eldre.

I vårt samfunn kan en ofte se at verdien av mennesker knyttes opp mot hvilken nytte og ressurser det enkelte mennesket har. Her stiller blant annet barn og eldre i samme kategori, fordi i disse gruppene er det svært få som er i arbeid og er såkalt produktive. Videre er det mange som av ulike årsaker er utenfor det regulære arbeidslivet, som heller ikke "gjør nytte" for seg etter manges mening. Denne måten å verdsette mennesker på er svært uheldig, og skaper første- og annenrangs borgere. Om ikke det sies direkte, vil en likevel få inntrykk av at en ikke har samme verdi som menneske om en ikke er i fullt arbeid eller deltar fullt ut

i samfunnet forøvrig. Foruten de eldre er det blant annet uføretrygdede, sosialhjelpsmottakere og funksjonshemmede som kan møte disse holdningene i hverdagen. Sjøl om barn og unge heller ikke er produktive i den forstand at de arbeider, vil ikke stempelet ramme dem i samme grad fordi de ennå ikke har nådd arbeidsfør alder. Likevel er presset på dem også stort i forhold til at de må utdanne seg i en retning slik at de kan bli samfunnsnyttige og produktive borgere. En rangering av mennesker basert på hva en produserer, er etter min mening menneskefiendtlig. Alle mennesker har lik verdi uansett alder det har, om det arbeider eller ikke, om det trenger hjelp eller bistand av ulikt slag, funksjonshemming, ulike religioner eller livssyn, nasjonalitet eller politisk oppfatning.

Arbeidslinja er et begrep i norsk politikk som lett kan mistolkes i forhold til nytten av et menneske. Dette er videre knytta opp mot pensjonsordningene, som gjør at pensjonen avhenger av hvor lenge en holder ut i arbeidslivet. Indirekte kan dette tolkes som en nedvurdering av de menneskene som ikke makter å være i arbeid for kortere eller lengre perioder, noe som igjen kan gradere mennesker i forhold til produktivitet. I forlengelsen av dette

kan gruppen eldre bli annenrangs borgere fordi de ikke lenger "produserer" eller er til nytte i samfunnet. "Arbeidet adler mannen" heter det, og det er godt for mennesket å være i arbeid. Likevel må ikke dette styre vårt menneskesyn, for da blir i neste omgang oppfatningen at store grupper er en stor byrde og en utgift for samfunnet.

Det markedsliberalistiske synet må ikke få styre etikken og verdien dit hen at det er hva en yter eller produserer som bestemmer det enkelte menneskets verdi. Nytten av et menneske er irrelevant for verdien av det. Dette er noe vi burde fokusere mer på i samfunnet vårt. Ikke minst i forhold til hvilke verdier vi ønsker at våre barn skal få del i.

Ethvert menneske, enten en er nyfødt, akkurat fylt 40 eller om en nærmer seg hundre, er akkurat like mye verdt. Om vi klarer å ha det i fokus tror jeg flere mennesker ville følt seg verdsatt og satt pris på.

God høst alle sammen!

*Bersvend Salbu
Ordfører*

Arve Tellefsen. Foto: Scandpix

Lørdag	11. okt	kl 11.00	Arr. i forb. med Verdensdagen for psykisk helse
Lørdag	11. okt	kl 19.00	Mart'nsrevy
Fredag	17. okt	kl 19.30	Konsert med Nor-Døst
Lørdag	18. okt	kl 19.30	Konsert med Nor-Døst
Søndag	19. okt	kl 19.30	Konsert med Nor-Døst
Fredag	24. okt	kl 19.30	Seminar Mangfoldsåret / Konsert med Nor-Døst
Lørdag	25. okt	kl 19.30	Konsert med Nor-Døst
Søndag	26. okt	kl 19.30	Konsert med Nor-Døst
Mandag	27. okt	kl 19.00	"Arvefølge". Konsert med Arve Tellefsen, Håkon Samuelsen (cello) og Tor Espen Aspaas (piano) "Arvefølgeprisen" deles ut til lokalt talent.
Torsdag	30. okt	kl 18.00	Riksteatret: "Folk og røvere..."
Lørdag	8. nov		"Musikalske bruer". N. Ø. musiker med musikere
Fredag	21. nov	kl 19.30	"Beatles-prosjekt" med Tynset skolemusikkorps
Lørdag	22. nov	kl 19.30	"Beatles-prosjekt" med Tynset skolemusikkorps
Fredag	28. nov	kl 18.00	Oslo Barneteater: "Jul i Skomakergata"
Mandag	1. des	kl 19.30	Riksteatret "Zivil"
Lørdag	6. des	kl 19.00	"Snart, ja like før". N.Ø. symfoniorkester med korister.
Tirsdag	16. des	kl 18.00	Juleforestilling med Teatralis

BILLETTSALG

Telefon billettbestilling:

62 48 52 03

Åpningstider for billettsalg og reservering:

Onsdager	kl 17.00 – 20.00
Lørdager	kl 11.00 – 14.00
Søndager	kl 17.00 – 20.00

Når det er forestilling på andre dager, er billettsalget åpent 1 time før forestilling.

Bestill dine billetter på nett!

Gå til www.tynset.kommune.no og klikk under logoen for Tynset kulturhus (i venstre kolonne) "Kjøp billetter her" og få opp liste over forestillinger og handlekurv.

Du får muligheten for å skrive ut billetten hjemme på din skriver. Ta den med og vis den fram for strekkodelesing i døra inn til salen.

Energi- og klimaplan for Tynset og Alvdal kommuner

Mellom 40 og 50 kommuner har hittil utarbeidet lokale klimatilaksplaner. Tynset og Alvdal er ennå ikke blant disse og mangler fremdeles sentrale mål og planer for tiltak. Det skal nå utarbeides en egen kommunedelplan for energi og klima i de to kommunene.

Det er et overordnet mål for kommunene at realisering av planene skal bidra til reduksjon i klimagassutslipp og at kommunene tar ansvar for sin andel i forhold til nasjonale målsettinger.

En rapport anslår at 20 prosent av de nasjonale utslippene av klimagasser er knyttet til kommunale virkemidler og tiltak. Dette omfatter utslipp fra transport, avfall og stasjonær energibruk. Det er forutsatt at cirka 25 prosent av all transport er lokal transport. Utslipp fra landbruk kommer i tillegg.

Følgende fire hovedområder vil vektlegges i arbeidet: Stasjonær energibruk, landbruk, transport- og arealplanleggig og avfall.

Kommunene forutsetter at planen og arbeidet med denne foruten mindre klimagassutslipp skal føre til mindre lokal forurensning, økt kunnskap om energispørsmål, lavere driftsutgifter og økt lokal verdiskaping. Det gjennom utnyttelse av lokale energikilder. Man ser også for seg større mulighet for statlig støtte til lokale energiprojekter.

I Tynset skal planen utarbeides av felles enhet for plan, byggesak og geodata, og felles en-

het for landbruk og miljø på Alvdal. Arbeidsgrupper vil bli etablert for å sikre nødvendig fundamentering av planen i lokalsamfunnet. Kostnadsrammen er på kr 200.000.

Prosjektbeskrivelse og andre saksdokumenter er tilgjengelige på www.tynset.kommune.no og www.alvdal.kommune.no. Planen skal vedtas innen 1 halvår av 2009.

Spørsmål angående arbeidet kan rettes til ansvarlig saksbehandler i den enkelte kommune:

Tynset kommune

Plan, byggesak og geodata: Astrid Alice Haug
Telefon: 62 48 52 30

Alvdal kommune

Landbrukskontoret: Hilde Aanes
Telefon: 62 48 91 38

Oppstartsseminar for politikere og fremtidige samarbeidspartnere

Tema

Energi- og klimaplan for Tynset og Alvdal kommuner

Sted og tid

Aukrustsenteret, Alvdal
Torsdag 9. oktober
kl. 09:00-15:00

Innvandrere som ressurs i Fjellregionen

– en konferanse om hvordan vi kan inkludere og ta i bruk det kulturelle mangfoldet i Fjellregionen

De internasjonale rådene i Tolga og Tynset ønsker å innby til en bred mobilisering for at innvandrere i større grad skal bli mottatt som ressurspersoner som blir gitt mulighet til arbeid og livsutfoldelse i Fjellregionen.

Med denne konferansen vil vi skape et mulighetens rom der det handler om to ting:

- Kunnskap om innvandrere som ressurs for arbeidslivet og dagliglivet i Fjellregionen,
- Vilje til å ta denne kunnskapen i bruk.

Av foredragsholdere nevner vi

- Hadia Tajik, politisk rådgiver i Arbeids- og inkluderingsdepartementet
- Abid Q. Raja, advokat og forfatter av boka "Talsmann". Raja har også vært folkevalgt for partiet Venstre i Oslo.
- Justisminister Knut Storberget
- Karin Andresen, Stortingsrepresentant for SV og leder for Stortingets arbeids- og sosialkomité
- Mette Henriksen Aas, Fagforbundet

Drammen kommune har gjort det flerkulturelle mangfoldet til en del av sin identitet, og vil dele noe av sine erfaringer med oss.

Konferansen finner sted i Tynset Kulturhus på FN-dagen den 24. oktober kl 09:30-16:00.

Påmelding ved Tynset kommune, Servicetorget, telefon 62 48 50 00.

Tynset Legekantor

Åpningstider

Legekantoret

Mandag - torsdag 08:00 - 15:00

Fredag 10:00 - 15:00

Laboratoriet

Mandag - torsdag 08:30 - 14:30

Fredag 10:00 - 12:30

Telefontid

Legekantoret har telefon 62 48 51 60

Mandag - torsdag 08:00 - 11:00 og
13:00 - 14:00

Fredag 10:00 - 12:00 og
13:00 - 14:00

Øyeblikkelig hjelp

Ved behov for *øyeblikkelig hjelp på dagtid* kan du ringe telefon 62 48 51 62.

Ved behov for *øyeblikkelig hjelp mellom kl. 15:00 og 08:00 og i helgene* kan du ringe legevaktssentralen på telefon 62 48 22 11.

Krisesenteret for Nord-Østerdal

Senteret ble åpnet igjen 01.09.08 etter midlertidig stenging i 2 måneder. Publikum har i denne perioden vært henvist til Hamar, men kan fra nå av ta kontakt direkte med senteret.

Telefonkontakt: 62 48 07 32

Telefonen er betjent hele døgnet for den som trenger noen å snakke med. Henvendelser kan godt være anonyme. Hvis ikke senteret kan gi nødvendig hjelp, kan senteret henvise til andre hjelpeinstanser.

Krisesenteret for Nord-Østerdal holder til på Tynset og er i første rekke et tilbud til innbyggerne i kommunene Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Rendalen og Stor-Elvdal. Senteret tar også imot brukere fra andre kommuner.

Utdeling av legatmidler

Følgende legater lyses herved ut for tildeling av midler i 2008:

Legater med utdanningsformål:

Tynset Sogns Utdanningslegat

Stipend for ungdom fra Tynset kommune som er i utdanning.

Legg ved bekreftelse på mottatt skoleplass.

Signe og Ola Karenus Trøens legat av Brydalen Tynset

Stipend for ungdom i Brydalsbygda som i kraft av forestående eller løpende skolegang/studier tar videregående praktisk rettet eller teoretisk utdanning etter ungdomsskolen.

Legg ved bekreftelse på mottatt skoleplass.

Legater med sosiale/økonomiske formål:

Gunnar Budde Berghs Legat

Deles ut til økonomisk vanskeligstilte eldre og barn i Tynset og omegn

Kvikne Sogns Legatfond

Deles ut til personer i Kvikne som er kommet i vanskeligheter på grunn av sykdom, ulykker eller lignende.

Tynset Sogns Legatfond

Deles ut til personer som er kommet i vanskeligheter på grunn av sykdom, ulykker eller lignende. Personer fra Brydalen, Tyllidalen og Tynset er fortrinnsberettiget.

Søknader sendes til: "Legatets navn"
Tynset kommune
v/Regnskapsleder
2500 TYNSET

Søknadsfrist er 15. oktober 2008

Ny leder i din forening?

Kommunen får ofte spørsmål om hvem som er leder/kontaktperson for ulike frivillige lag og foreninger. Vi sender også av og til brev til organisasjonene. For at vi ikke skal henvise til feil person, ser vi gjerne at dere melder navn på ny kontaktperson til oss:

Telefon 62 48 50 00
Epost postmottak@tynset.kommune.no
Post Servicetorget, Rådhuset, 2500 Tynset

Opprusting av torget – hva nå?

Etter en lang prosess som startet ved årsskiftet 2004/2005 med idédugnad og åpen konkurranse, ble det utarbeidet en plan for opprusting av hele torgområdet (mellom jernbanen, Rådhuset og Aas-bygget). Hele opprustingen var kostnadsberegnet til ca. kr 25 mill. Kommunestyret vedtok 13.12.07 ut fra dette at:

- De framlagte planene skulle legges grunn for videre detaljplanlegging.
- Området mot jernbanen og jernbaneovergangen, samt kunstnerisk installasjon ved jernbanen skulle bygges i første fase, fortrinnsvis i 2008.
- Formannskapet skal være styringsgruppe for det videre arbeidet.

I første halvdel av 2008 ble det utarbeidet detaljplan for utbygging av områdene mellom jernbanen, bussholdeplassen og Kongsveien. Dette prosjektet ble videre lagt ut på anbud i vår. Det ble mottatt to anbud, begge var på i overkant av kr 11 mill. Til utbyggingen av området var det avsatt i underkant av kr 7 mill. og det ble satt i gang arbeide med å finne mulige innsparinger. Selv etter flere runder med gjennomgang av prosjektet for å få redusert kostnadene ned til ca. kr 6 mill., fant en ingen løsning som var akseptabel. Styringsgruppa ga derfor i møte 28.08.08 følgende føringer for videre arbeid:

- En ønsker ikke å gå videre med "Torgplanen" slik planer og økonomi foreligger.
- Det lages forslag til en mindre omfattende opprusting av torgområdet.
- Kunstnerisk installasjon ved jernbanen settes opp i løpet av 2008.

Arbeidet med å få satt opp den kunstneriske installasjonen, som er utformet av kunstner Paul Brand, er satt i bestilling. Det er Tynset-bedriften Norax AS som har fått oppdraget med å sette opp installasjonen. Dette vil skje i løpet av oktober/november.

Nytt om navn

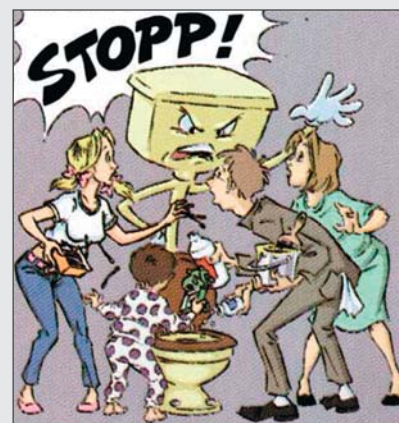
Stein Kaasin er tilsatt som i ny idrettskonsulent i Tynset kommune. Noen av de viktigste oppgavene vil være arbeid med spillemiddelsøknader og FYSAK kontakt. (Lorns Skjemstad hadde denne stillingen før.). Stein er tilsatt i 40 % stilling og treffes på telefon 62 48 52 15 eller e-post: stein.kaasin@tynset.kommune.no.

Panu Pernu er ny fagleder for psykiatritjenesten og koordinator for SLT (Samordning av lokalt kriminalforebyggende tiltak). Han har kontor på Tjønnsenteret og treffes på tlf 62 47 10 86, mobil 488 68 970 eller epost: pana.pernu@tynset.kommune.no.

Svanhild Næverdahl er ny rektor for Tynset Opplæringscenter, telefon 62 48 58 80.

Jan Karstensen er tilbake i stillingen som rektor for Kvikne skole og barnehage, telefon 62 48 55 20.

Reidun Joten er tilbake i stillingen som leder for Servicetorget, telefon 62 48 50 00.

Vis do-kultur
Bare tiss, bæsj og dopapir!

Det kommer mye forskjellig inn på kommunens renseanlegg som ikke skal dit.

Det mest vanlige er microfiberkluter, vaskefiller, truser, sanitærbind, teposer, tannpirkere og Q-tips.

I tillegg til at det stopper pumper og vanskeliggjør renseprosessen på renseanleggene, er det også stor fare for at dette tilstopper både din private avløpsledning og de offentlige avløpsledningene. Lever derfor dette avfallet i restavfallssekken og ikke putt det i do.

Videre er maling, løsemidler og kjemikalier helse- og miljøfarlig avfall og skal ikke i doen, men leveres til FIAS eller andre som har tillatelse til sortering og transport av denne type avfall.

Rådet for funksjons-hemmede

Tynset kommune var tidlig ute med å etablere et råd for funksjonshemmede da Stortinget tidlig på 90-tallet kom med en anbefaling til alle landets kommuner. Først i 2007 ble det kommunene lovpålagt å opprette et slikt råd.

Tekst og foto : Ingrid Eide

Små terskler som folk med beina i bruk ikke tenker over blir en umulig barriere for en rullestolbruker. Her får Inger Lise S.Martinsen hjelp fra kolleger i Rådet. F.v.: Johnny Svee, Sissel Urset, Anna Margrete Hoas og Mona Odde.

Fra sakslista til kommunestyre og formannskap kan rådet velge ut saker av spesiell interesse og komme med innspill.

– Vi er ikke et råd for enkeltsaker, men vi skal sørge for at saker som kommer til oss brakt opp på et prinsipielt nivå, understreker Sissel Urset.

Opplysningsarbeid

Rådets erfaringer så langt er at deres innspill blir hørt og tatt til følge.

– Vi opplever at mangel på tilrettelegging ikke skyldes uvilje, men mangel på opplysning. Mye av vårt arbeid handler om opplysning, konstaterer Inger Lise Stubsjøen Martinsen som selv er rullestolbruker.

Av mange konkrete saker Rådet for funksjonshemmede i Tynset har vært/er sterkt inne i kan nevnes Parkvei-prosjektet, Torvplanen som nå imidlertid er lagt på is og skole- og barnehage utbygging. De er også representert i arbeidsgruppen for nye NAV både når det gjelder utforming av tjenester og fysiske bygg.

– Vårt problem er at vi ikke har kommet inn i saker tidlig nok! Gjør vi det er ting som regel ikke noe problem, forteller Martinsen.

Dyre myter

Kommunale nybygg og private bygg som er rettet mot publikum skal universiell utformet.

Det vil si at bygget kan brukes av alle uten særordninger, uten fysiske hindre som terskler osv. Arbeidet for å sikre dette er en viktig oppgave for Rådet.

– Myten sier universell utforming er fordyrende. Utregninger viser at dette er kun 1-2 prosent fordyrende når dette gjøres under bygging. Det er imidlertid 8-10 prosent dyrere hvis man begynner å klatte i ettertid, poengterer Martinsen.

Mer fokus på helhet

Like viktig for rådet er å komme med innspill i forhold til kommunale tjenester.

– Hvordan er skolehverdagen for elever med ulike typer funksjonshemminger som stiller vidt forskjellige krav?

– Hvordan samordner kommunen tiltakene i barnehage og skole i forhold til overgang?

– Tenkes det nok helhet i tjenestene de funksjonshemmede har behov for?

Rådet for funksjonshemmede mener at kommunens utfordringer i tjenestetilbudet rundt funksjonshemmedes ulike behov ligger nettopp i denne helhetstenkningen. Det gjelder på ulike arenaer som skole, barnehage, fritid og hjem.

– Vi har lenge jobbet med vår kjepphest som er å få styrket ergoterapien i kommunen. Dette er en av de aller viktigste stillingene når

det gjelder å se helheten for den enkelte funksjonshemmedes behov. Ergoterapeuten er viktig både som tilrettelegger av fysiske behov, men også som en brobygger inn i barnehage, avlastningshjem og skole osv

Eldre mennesker får også ofte ulike funksjonshemminger etter hvert. Tilrettelegging er viktig for så mange, understreker Sissel Urset.

Medlemmer i Rådet for funksjonshemmede

- Inger Lise Martinsen (leder), Gry Nørstenget Køymen og Johnny Svee representerer alle funksjonshemmedes organisasjon.
- Anna Margrete Hoas og Oskar Snarvold er politisk valgte representanter.
- Leder for Tjenesten for funksjonshemmede i kommunen Sissel Urset, har sekretærfunksjonen.
- Mona Odde og Kåre Odden er vara-representanter fra organisasjonene.
- Jeanne E. N. Hem og Liv Marit Nymoer er politiske valgte vara-representanter.

Nytt lydanlegg på Tynset kino

Tynset kino flyttet inn i kulturhuset i 1988. Den gangen var de tekniske løsningene tipp topp moderne. Etter 20 års drift er utstyret slitt og trenger fornying. Dessuten er vi på full fart inn i den digitale kinoverdenen. Hvis vi ønsker å være med kreves det oppjustering av utstyret. Vi starter nå i høst med å montere nytt lydanlegg. Etter anbudsrunderen gjenstår to aktuelle leverandører, og vi er nå inne i sluttfasen for valg av utstyr. Dersom alt går etter planen monteres utstyret første uka i november. Etter innkjøringsperioden satser vi på gjenåpning med Norgespremierer!

Else Nyheim
kinosjef

Åpningstider Tynset Bibliotek

Hovedbiblioteket

Mandag-tirsdag	kl.11:00 – 15:00
Onsdag	kl.11:00 – 19:00
Torsdag-fredag	kl.11:00 – 15:00
Lørdag	kl.11:00 – 14:00

Telefon: 62 48 52 18 / 62 48 52 19

E-post:
postmottak.biblioteket@tynset.kommune.no

Filialen på Kvikne

Tirsdag	kl. 11:00 – 13:00
Onsdag	kl. 16:00 – 19:00

Telefon: 62 48 41 86

Ødelagt og utladet?

Alt som går på strøm eller batteri. leverer du gratis til FIAS eller forhandler. Elektrisk utstyr kan inneholde farlige stoffer, og må ikke kastes i restavfallet.

Ta vare på miljøet
– bruk gjenvinningsstasjonen!

Tlf.: 62 49 48 00 • www.fias.no

Advokat Bjørnar Kristiansen

Røros: Tollef Bredals vei 13 • 7374 Røros
Tynset: Parkveien 5 • 2500 Tynset
Mobil: 95 14 86 98

bjornar@advokateneiosterdalen.no

Fakta

Rådet for funksjonshemmede

Mandat

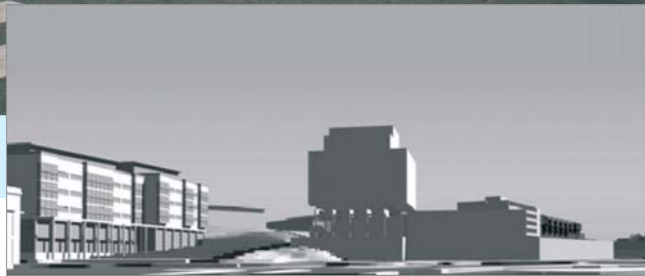
- Rådet skal håndtere saker som er særlig viktig for personer med nedsatt funksjonsevne.
- Funksjonshemmede deles vanligvis i fem grupper: Bevegelsehemmede, hørselshemmede, blinde/svaksynte, skjulte funksjonsplager, psykiske funksjonsplager og skjulte funksjonsplager (som astma, allergi)
- Alle planer kommunen behandler som er av interesse for funksjonshemmede skal sendes rådet for høring. Det være seg arealplaner, reguleringsplaner, virksomhetsplan og fagplaner som psykiatriplan, rehabiliteringsplan osv.
- Rådet består av tre faste medlemmer fra funksjonshemmedes organisasjoner, og to politisk valgte representanter. Kommunen vedtar også mandater for rådet.

Sett fra nordøst, gateplan

Det vil være positivt å få noe høyere bebyggelse mellom Torget og Rådhuset enn det er i dag. Bebyggelse mellom rådhuset og torget (Østerdalsstua/ Hektoen) blir likevel noe høy og dominerende i forhold til den eksisterende bebyggelsen på torget. Det bør tas høyde for at bebyggelsen ved torget kan bli høyere enn dagens situasjon. 4 etasjer over terreng er trolig en riktig høyde i dette området. Tilbaketrukket 5. etasje kan være mulig, forutsatt at dette ikke oversiger 3 etasjer i Ringveien.

Nærvirkning

Sett fra sørøst, gateplan

Området for boliger/overnatting synes å fungere godt, både mht volum og form. Vegetasjonsbeltet fungerer bra for å stramme opp gateløpet. Det bør imidlertid tilstrebes en noe mykere overgang/tilpassning til terrenget mot museumsområdet. Vegetasjonsbeltet mot øst og vest bør inn i reguleringsbestemmelsene.

Fjernvirkning

Sett fra vest

Prosjektet er klipt inn i fotografi for å vise omtrentlig fjernvirkning. Materialbruk/fargesetting vil bidra til å avgjøre hvor fremtredende bebyggelsen vil fremstå.

Foto: Multiconsult AS, Tynset kommune
3D-modeller: Andersen+Fremming AS Siv.ark.

Tynset sentrum

- en høydestudie

Det er nå under utvikling et prosjekt som innbefatter for-
tetting av området både nord og sør for Rådhuset. Kom-
munen har i forbindelse med reguleringsarbeider i Tyn-
set sentrum engasjert Multiconsult AS i Trondheim for
å gjøre en høydestudie. Denne skal gi råd om utforming
av ny bebyggelse og høyder sett i sammenheng med den
øvrige bebyggelsen.

Multiconsult AS har utarbeidet den estetiske veilederen som vi presenterte utdrag av i for-
rige nummer. Denne karakteriserer bygningsmiljøet i Tynset som variert og sammensatt
både når det gjelder byggestil, areal, alder og høyde. Rådhuset er et landemerke og oppfattes
som en viktig del av Tynsets stedsidentitet.

Det varierte og sammensatte bygningsmiljøet er et preg man ønsker å beholde, men ny
bebyggelse må forholde seg til den eksisterende i forhold til byggehøyde og proposjoner,
slik at skalaen i sentrum ikke forrykkes. Høydeforskjellen mellom Ringveien og Kongsveien
er i planbeskrivelsen antydning til ca 8 meter, som en vesentlig forskjell.

Multiconsult AS mener arealet ved Østerdalsstua/Hektoen og inntil torget er mulige for-
tettingsområder der det vil være positivt at bebyggelsen blir høyere enn den eksisterende.
Estetisk veileder påpeker imidlertid noen viktige forhold som må ivaretas ved fortetting av
Tynset. Deriblant at ny bebyggelse må forholde seg til den eksisterende og at nybygg bør ta
opp høyder, linjer og rytmer fra omgivelsene.

I følge plan og bygningsloven skal kommunen ”se til at ethvert arbeid som omfattes av loven
blir planlagt og utført slik at det etter kommunens skjønn tilfredstiller rimelige skjønnhetshensyn
både i seg selv og i forhold til omgivelsene”.

På tomten nord for Rådhuset (Østerdalsstua/Hektoen) viser planene en 5. etasjers byg-
ning og en tilbaketrunket 6. etasje.

Multiconsult AS mener dette blir for høyt og har gitt retningsgivende anbefaling om
byggehøyde på 2½ etasje ved bussholdeplassen sør for rådhuset og 2½ til 3 etasjer mot
torget.

Forslag til hotellbebyggelsen på tomte sør for Rådhuset (gamle Essotomta) er Multicon-
sult AS positive til. Illustrasjonsforslaget viser et hotell med 6 etasjer mot Kongsveien og 4
etasjer mot Ringveien.

Multiconsult AS mener derimot at et 6 etasjers høyt bygg blir for stort i forhold til Tyn-
set som helhet og i forhold til den funksjonen bygningen skal ha. Ny bebyggelse bør fun-
gere som en avtrapping mot omkringliggende bebyggelse rundt rådhuset er anbefalingen i
høydestudiet. I forslag til reguleringsbestemmelser er det angitt maksimalt tre etasjer mot
Ringveien.

Siden rådhuset isolert sett kan tåle en tildels omfattende omfattende bygningsmasse i sitt
nærområde, blir det den øvrigebebyggelsen, spesielt på museumsområdet og torget som i
størst grad vil være bestemmende for hvilke høyder som bør tillates.

Multiconsult AS anbefaler også at volumer og fasader brytes mer opp i forhold til forsla-
gene. Med dette oppnår man en mer tiltalende fjernvirkning.

En generell anbefaling for bygging i dette området er at bebyggelsen trappes ned i takt
med terrenget slik at bebyggelsen på flaten fremstår lavere enn det prosjektutkastet viser.

Kulturkaféen i Tynset Kulturhus

*Kafévert Roger Berntsen med stab
ønsker deg velkommen!*

Vi tilbyr hjemmebakke rundstykker og kaker
Salater og suppe – Varmretter til lunsj
Lunsj hver dag kl. 11:00 - 13:30 (unntatt lør/søn)

Åpningstider

Mandag - fredag: Kl. 09:00 - 16:00

Lørdag: Kl. 10:00 - 15:00

Søndag: 1 time før forestilling

Telefon: 62 48 33 33 Telefaks: 62 48 33 30
Epost: post@arbotynset.no Web: www.arbotynset.no

Din lokale kiropraktor

Iver Løchen

Autorisert medlem av Norsk Kiropraktorforening

Behandling av muskel- og skjelettlidelser

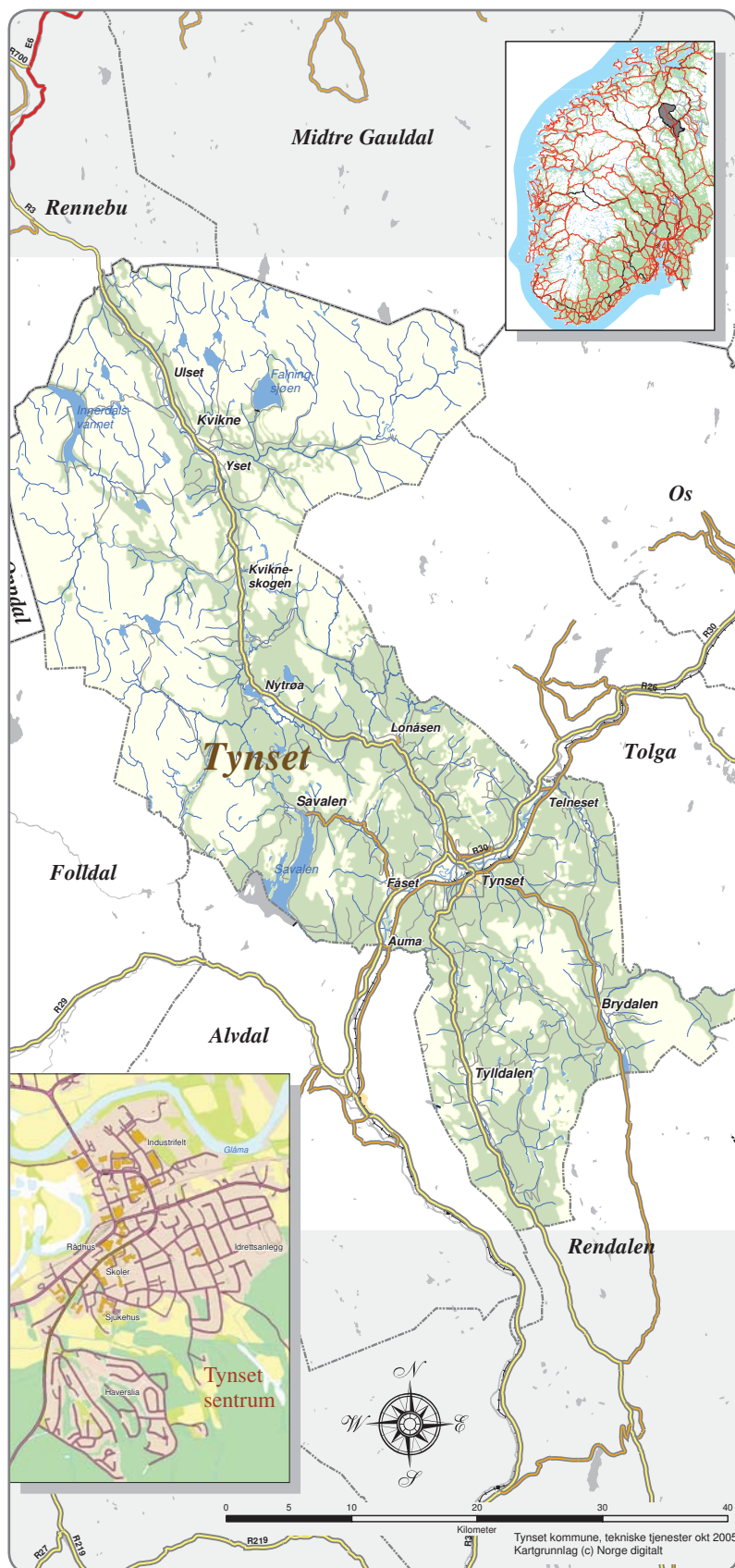
Belastningslidelser - Akutte tilstander - Idrettsskader
Vi utfører trykkbølgebehandling

For informasjon, timebestilling og akutthjelp

911 10 801

Vi holder til i 2. etasje i Trontorget

Returadresse: Tynset kommune, Servicetorget, Rådhuset, 2500 Tynset

Tynset kommune

Romslighet – Mot – Humør

Servicetorget, Rådhuset, 2500 Tynset

Servicetorget har åpent hverdager kl. 09:00 – 15:30

Telefon: 62 48 50 00
Telefaks: 62 48 50 11
Internett: www.tynset.kommune.no
E-post: postmottak@tynset.kommune.no

Turistinformasjon

Telefon: 62 48 52 18

Tekniske tjenester

Ved akutte feil på kommunale vei-, vann- og avløpsanlegg utenom kontortid meldes dette til Midt-Hedmark Brann- og Redningsvesen på telefon 62 43 32 20.

Tynset legekontor

Telefon: 62 48 51 60
Telefontid:
Mandag–torsdag: 08.00 – 11.00 og 13.00 – 14.00
Fredag: 10:00 – 12:00 og 13:00 – 14:00

Legevaktsentralen

Telefon: 62 48 22 11

Krisesenteret for Nord-Østerdal

Telefon: 62 48 07 32

PP-tjenesten

Telefon: 62 48 50 00

Tynset barneskole

Telefon: 62 48 50 70
Internett: www.tynset.kommune.no

Tynset Ungdomsskole

Telefon: 62 48 51 10
Internett: www.tynset-ungdomsskole.no

Tyllidalen skole

Telefon: 62 47 16 65
Internett: www.tyllidalen.no/skole

Kvikne skole

Telefon: 62 48 55 20 / 988 27 942
Internett: www.tynset.kommune.no

Fåset skole

Telefon: 62 48 58 50
Internett: www.tynset.kommune.no